

**МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
КАФЕДРА БЕЛАРУСКАГА МОВАЗНАЎСТВА**

ГРАМОВІЧ
Настасся Дзмітрыеўна

**ГРАМАТЫЧНЫ РОД І ГЕНДАР У ФРАЗЕАЛОГІІ:
СУАДНОСІНЫ ПАНЯЦЦЯЎ, СЕМАНТЫЧНАЕ НАПАЎНЕННЕ,
МЕСЦА Ў МОЎНАЙ КАРЦІНЕ СВЕТУ**

Анатацыя дыпломнай работы

Навуковы кіраўнік:
кандыдат філалагічных навук
дацэнт кафедры беларускага
мовазнаўства Ю.В.Назаранка

Мінск, 2021

РЭФЕРАТ

Аб'ём дыпломнай работы – 53 с., крыніц – 50.

Ключавыя словы (паняці): фразеалогія, фразеалагічная адзінка, гendar, гendarныя даследаванні, граматычны род, этнакультурны стэрэатып, моўная карціна свету.

Аб'ект даследавання: фразеалагічныя адзінкі беларускай мовы, што змяшчаюць у сваёй структуры гendarны маркёр і граматычны род.

Прадмет даследавання: выяўленне спосабаў моўнай рэалізацыі гendarнай семантыкі і ступень адпаведнасці іх граматычнаму роду; выяўленне гendarных стэрэатыпаў.

Мэта дыпломнай работы – аналіз гendarна маркіраваных фразеалагічных адзінак беларускай мовы, рэалізацыя гendarных стэрэатыпаў, іх апісанне і сістэматызацыя; высвятленне ступені адпаведнасці іх граматычнаму роду.

Задачы дыпломнай работы.

- Вывучыць навуковую літаратуру, прысвечаную праблемам гendarнай лінгвістыкі і гendarным стэрэатыпам у фразеалогіі.

- Правесці адбор і класіфікацыю фразеалагічных адзінак па прыналежнасці да граматычнаму роду.

- Прааналізаваць фразеалагічныя адзінкі з пункту гледжання асаблівасцей успрымання полу, замацаваныя ў беларускай фразеалогіі.

- Выявіць этнакультурныя стэрэатыпы, звязаныя з гendarам.

- Зафіксаваць пазіцыі гendarна маркіраваных фразеалагічных адзінак у карціне свету беларусаў.

Медады даследавання: метады суцэльнай выбаркі, супастаўляльны і апісальны метады.

Навуковая навізна і тэарэтычная значнасць дадзенага даследавання абумоўлена невялікай колькасцю ў беларускай лінгвістыцы прац, прысвечаных вывучэнню гendarнага аспекту на матэрыяле фразеалагічных адзінак беларускай мовы.

Практычная значнасць. Атрыманыя вынікі і матэрыялы могуць выкарыстоўвацца ў далейшых даследаваннях, прысвечаных аналізу этнакультурных стэрэатыпаў беларускай фразеалогіі, а таксама пры вывучэнні гendarнага аспекту фразеалогіі сучаснай беларускай мовы.

Дыпломная работа выканана самастойна і без суаўтараў.

РЕФЕРАТ

Объём дипломной работы – 53 с., библиографических источников – 50.

Ключевые слова: фразеология, фразеологизм, гендер, гендерные исследования, этнокультурный стереотип, языковая картина мира.

Объект исследования: фразеологизмы белорусского языка, содержащие в своей структуре гендерные маркёры и грамматический род.

Предмет исследования: выявление способов языковой реализации гендерной семантики и степени соответствия их грамматическому роду; выявление легендарных стереотипов.

Цель дипломной работы – анализ гендерно маркированных фразеологизмов белорусского языка, реализация гендерных стереотипов, их описание и систематизация; определение степени соответствия их грамматическому виду.

Задачи дипломной работы.

- Изучить научную литературу по проблемам гендерной лингвистики и гендерных стереотипов во фразеологии.
- Произвести отбор и классификацию фразеологизмов по принадлежности к грамматическому роду.
- Проанализировать фразеологизмы с точки зрения особенностей гендерного восприятия, закреплённых в белорусской фразеологии.
- Определить этнокультурные стереотипы, связанные с полом.
- Зафиксировать позиции гендерно маркированных фразеологических единиц в картине мира белорусов.

Методы исследования: метод сплошной выборки, сравнительный, описательный.

Научная новизна и теоретическая значимость исследования обусловлена небольшим количеством работ в белорусском языкознании, посвящённых изучению гендерного аспекта на материалах фразеологизмов белорусского языка.

Практическая значимость. Полученные результаты и материалы могут быть использованы в дальнейших исследованиях по анализу этнокультурных стереотипов белорусской фразеологии, а также при изучении гендерного аспекта современной белорусской фразеологии.

Дипломная работа выполнена самостоятельно и без соавторов.

SUMMARY

The amount of the graduation work is 53 pages. The list of references contains 50 items.

Keywords: phraseology, phraseological unit, gender, gender studies, ethnocultural stereotype, language picture of the world.

The object of study: gender-specific phraseological units in the Belarusian language and grammatical gender in their structure.

The subject of study: features of perception of gender in Belarussian phraseology. Ethnocultural stereotypes.

The aim of this work is the analysis of gender-marked phraseological units of the Belarusian language, the implementation of gender stereotypes, their description and systematization; determining the degree of compliance with their grammatical form.

The tasks of the work.

1. Study scientific literature on the problems of gender linguistics and gender stereotypes in phraseology.
2. Selection and classification of phraseological units by grammatical gender.
3. Analysis of phraseological units from the point of view of gender perception, enshrined in Belarusian phraseology.
4. Determination of ethnocultural stereotypes associated with gender.
5. Definition of gender-marked phraseological units in the worldview of Belarusians.

To solve these tasks the following methods were used: the method of continuous sampling, comparative and descriptive methods.

The scientific novelty and theoretical significance of the study is due to the small number of works in Belarusian linguistics devoted to the study of the gender aspect on the materials of phraseological units of the Belarusian language.

Practical significance. The obtained results and materials can be used in further research on the analysis of ethnocultural stereotypes of Belarusian phraseology, as well as in the study of the gender aspect of modern Belarusian phraseology.

The work is done independently and without co-authors.